

Pilotprojektet organiserad prostatacancer- testning i VGR och fortsatt plan framåt.

Samordningsråd bild- och funktionsmedicin, VGR

2024-04-29

Beslut i VGR

Pilotprojekt inför övergång till organiserad prostatacancer-testning i Västra Götalandsregionen **2020-2022, HS 2019-00027**

Pilotprojektet drivs inom ordinarie vård och är ingen forskningsstudie.

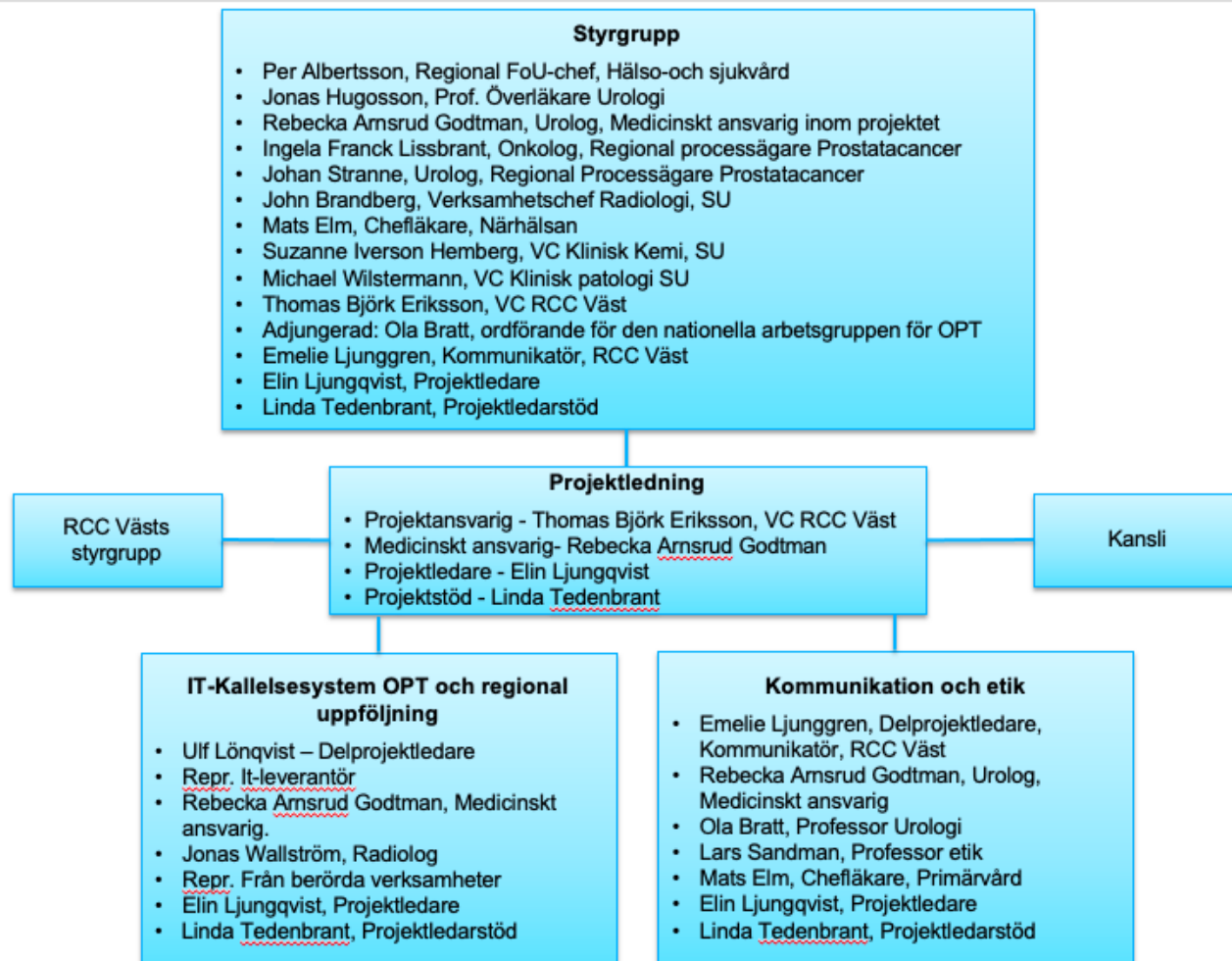
Målet är att prostatacancer-testning i framtiden ska utföras på ett strukturerat, **jämlikt och kvalitetssäkrat** sätt med möjligheter till testning för alla män i Västra Götaland. Med "män" avses alla personer oavsett könsidentitet som berörs av det medicinska innehållet.

Pilotprojektet är en förberedelse för att successivt, över ytterligare sju år, eventuellt införa organiserad prostatacancer-testning för samtliga män mellan 50 och 74 års ålder i Västra Götaland

Prostatacancer-testning är ett erbjudande!

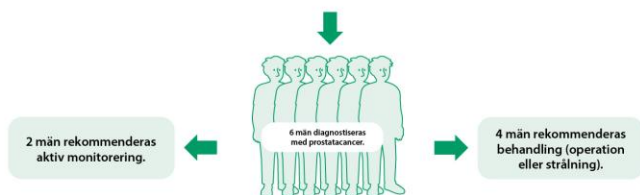
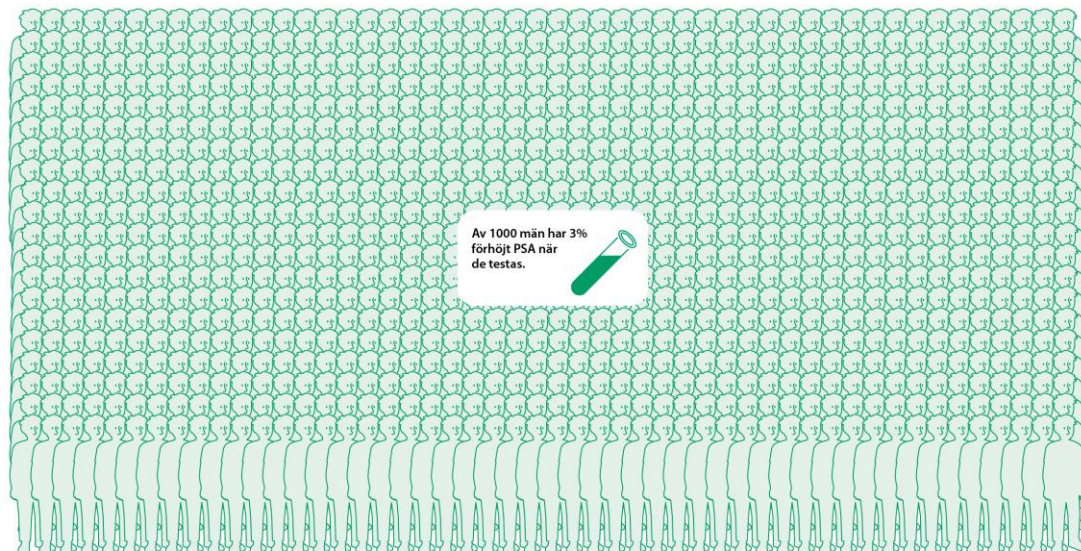
Beslut i VGR

Hälsa- och sjukvårdsstyrelsen

PROSTATACANCERTESTNING

Antal 50-åriga män som utreds.

12 000 män bjuds in per år 2020-2022

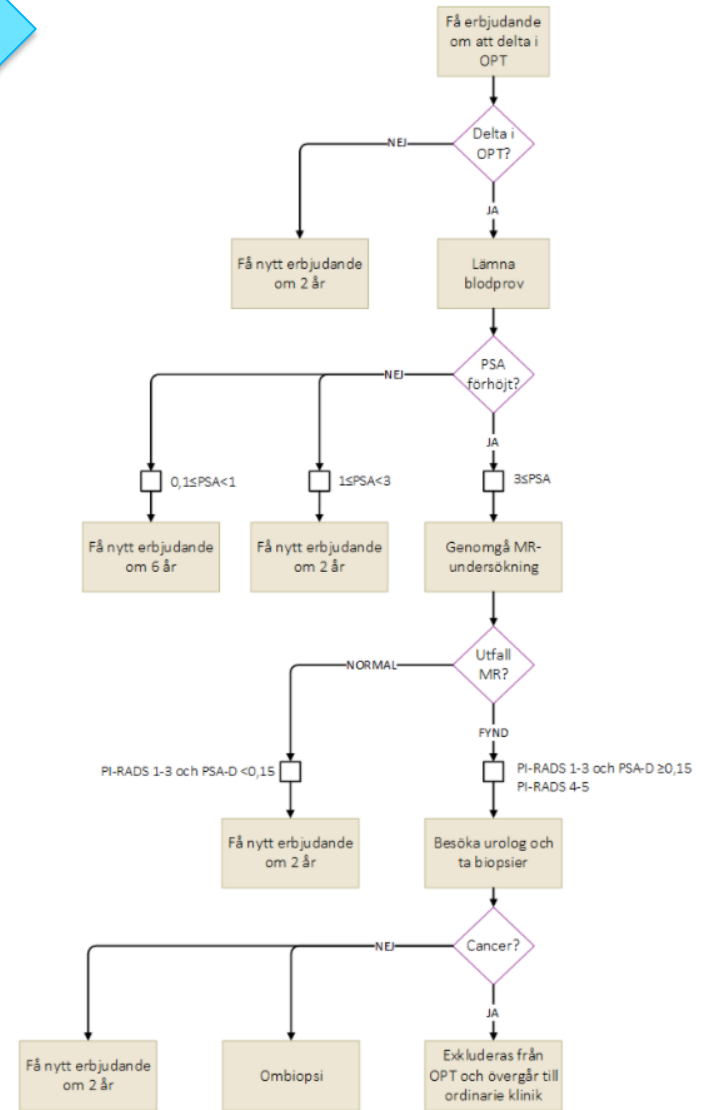
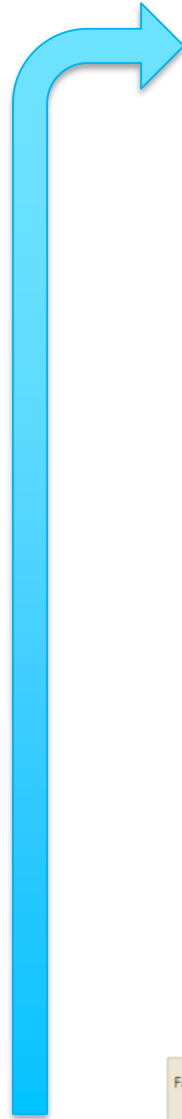
Ca 50 % förväntas delta

PSA \geq 3 föranleder MR

Ca 3 % av 50-åriga män förväntas ha PSA \geq 3, ca 400 st per år i piloten

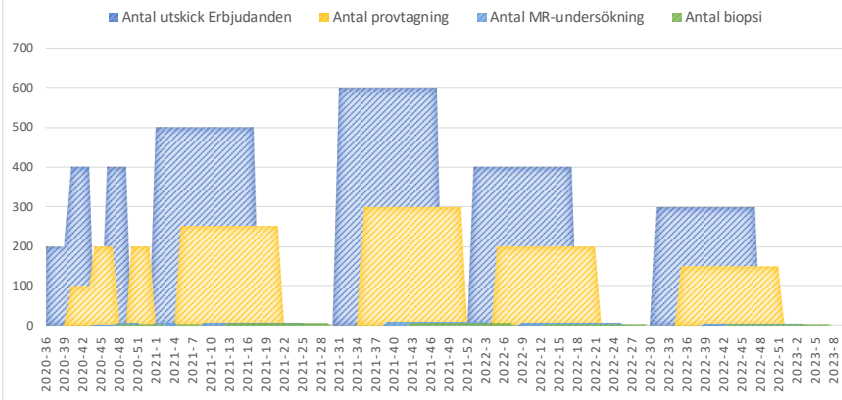
Hälften av de som gör MR förväntas ha fynd, ca 200 st per år i piloten. Dessa kallas till urolog.

Förenklad algoritm OPT

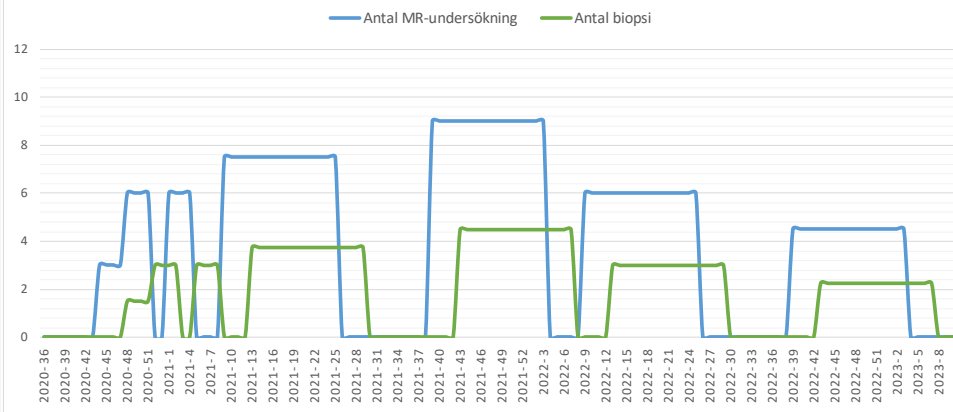

Figur 2: Förenklad processkarta Organiserad prostatacancerdiagnostik

SIMULERING ANTAL PER VECKA OPT

SIMULERING MR OCH BIOPSI PER VECKA OPT

Grundförutsättningar

Antaganden	
Antal veckor mellan utskick erbjudande och provtagning	4
Antal veckor mellan provtagning och MR-undersökning	4
Antal veckor mellan MR-undersökning och biopsiering	4
Deltagande	50%
Andel till MR	3,00%
Andel till biopsi	1,50%

Nyckeltal

Erbjudande	
Summa Erbjudanden år 2020	4 000
Summa Erbjudanden år 2021	18 700
Summa Erbjudanden år 2022	11 900
Summa Erbjudanden år 2020-2022	34 600

Västra Götalands län Antal män år 2019

49 år Män (födda 1970)	10 841
48 år Män (födda 1971)	11 131
47 år Män (födda 1972)	11 124
Summa	33 096

Utskicksveckor

Utskicksveckor år 2020	12
Utskicksveckor år 2021	34
Utskicksveckor år 2022	34

MR

Summa antal MR år 2020	36
Summa antal MR år 2021	278
Summa antal MR år 2022	192
Summa MR år 2020-2022	506

Antal utskick Erbjudanden

Datum	Vecka	År	År-vecka	Antal utskick Erbjudanden
2020-09-02	36	2020	2020-36	200
2020-09-09	37	2020	2020-37	200
2020-09-16	38	2020	2020-38	200
2020-09-23	39	2020	2020-39	200
2020-09-30	40	2020	2020-40	400
2020-10-07	41	2020	2020-41	400
2020-10-14	42	2020	2020-42	400
2020-10-21	43	2020	2020-43	400
2020-10-28	44	2020	2020-44	0
2020-11-04	45	2020	2020-45	0
2020-11-11	46	2020	2020-46	400
2020-11-18	47	2020	2020-47	400
2020-11-25	48	2020	2020-48	400
2020-12-02	49	2020	2020-49	400
2020-12-09	50	2020	2020-50	0
2020-12-16	51	2020	2020-51	0
2020-12-23	52	2020	2020-52	0
2020-12-30	53	2020	2020-53	0
2021-01-06	1	2021	2021-1	500
2021-01-13	2	2021	2021-2	500
2021-01-20	3	2021	2021-3	500
2021-01-27	4	2021	2021-4	500
2021-02-03	5	2021	2021-5	500
2021-02-10	6	2021	2021-6	500
2021-02-17	7	2021	2021-7	500
2021-02-24	8	2021	2021-8	500
2021-03-03	9	2021	2021-9	500
2021-03-10	10	2021	2021-10	500
2021-03-17	11	2021	2021-11	500
2021-03-24	12	2021	2021-12	500
2021-03-31	13	2021	2021-13	500

Beräkning

Indexvecka	Antal provtagning	Antal MR-undersökning	Antal biopsi
1	0	0	0
2	0	0	0
3	0	0	0
4	0	0	0
5	100	0	0
6	100	0	0
7	100	0	0
8	100	0	0
9	200	3	0
10	200	3	0
11	200	3	0
12	200	3	0
13	0	6	2
14	0	6	2
15	200	6	2
16	200	6	2
17	200	0	3
18	200	0	3
19	0	6	3
20	0	6	3
21	0	6	0
22	0	6	0
23	250	0	3
24	250	0	3
25	250	0	3
26	250	0	3
27	250	8	0
28	250	8	0
29	250	8	0
30	250	8	0
31	250	8	4

Anslutna enheter

Provtagande enheter

LAB

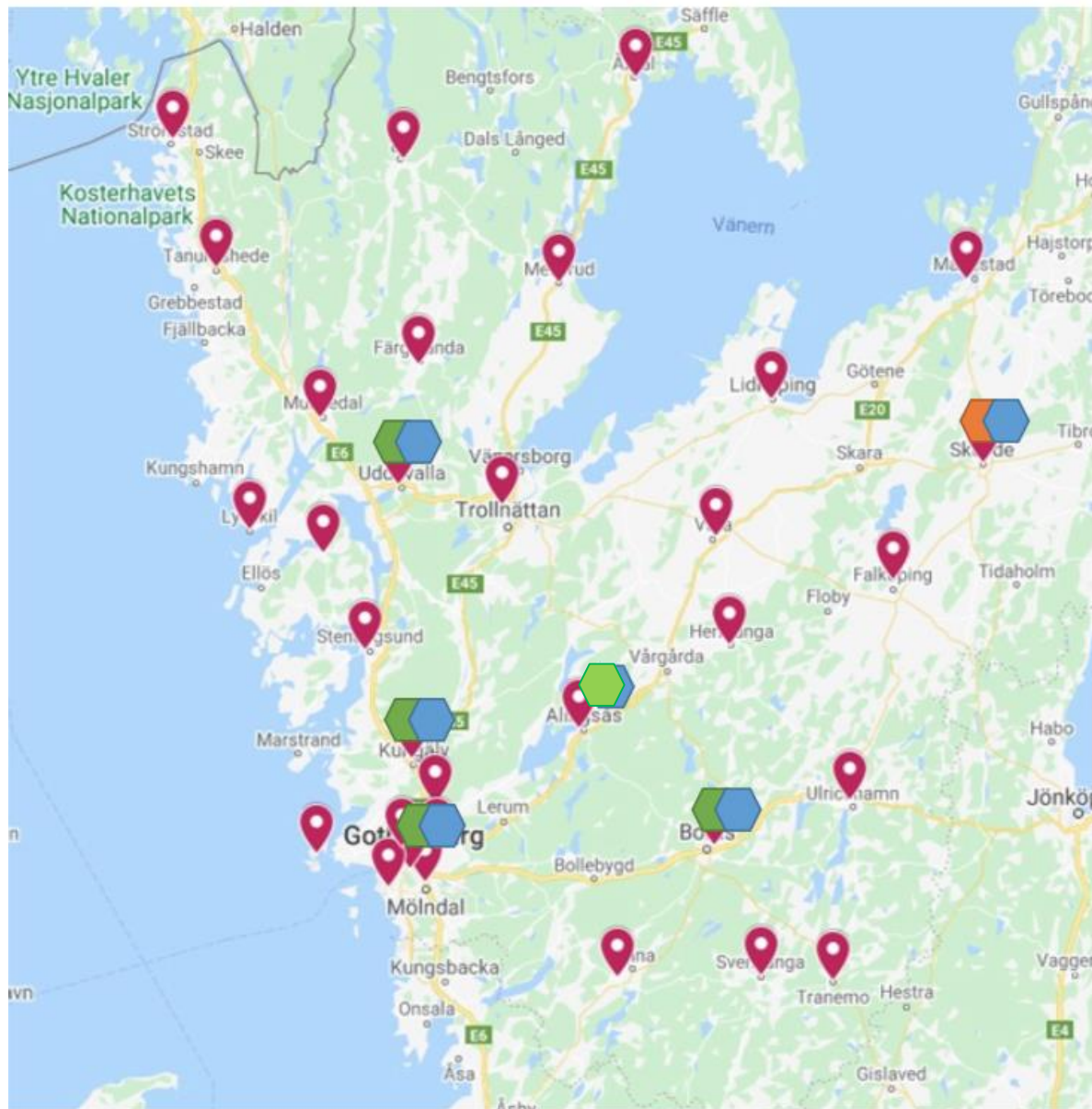
MR-enheter

Urologenheter

Utförare MR:

- SU
- NU
- SÄS
- SV (Alingsås+Kungälv)
- Privat (få remisser)

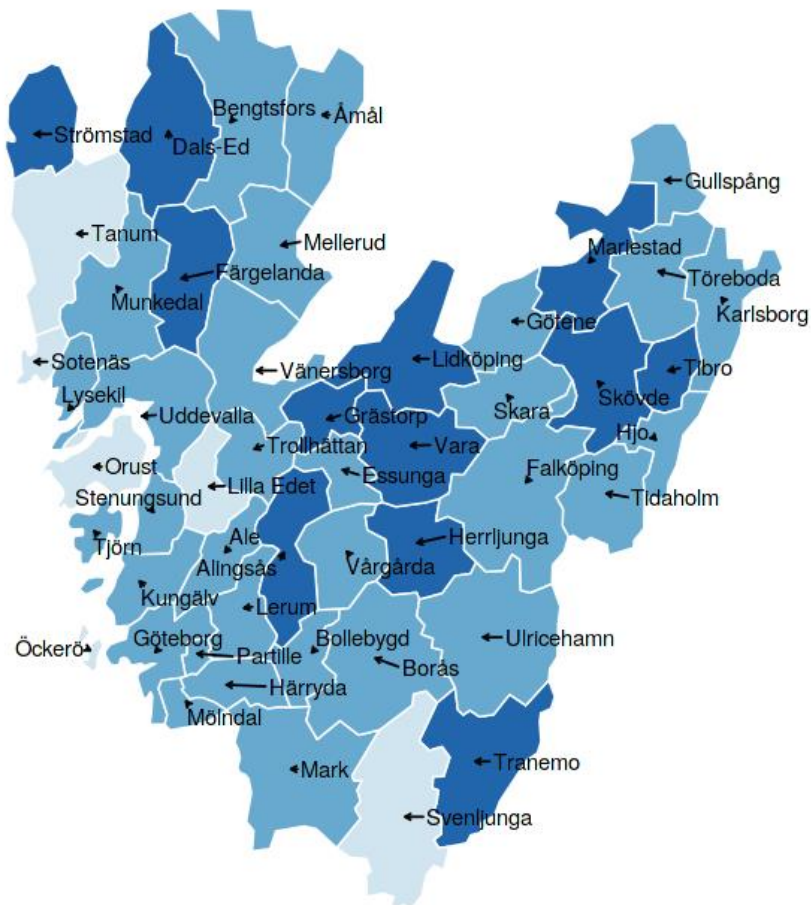
Resultat, individer födda 1970

- Totalt antal erbjudanden från start av OPT: 10 804 (12 000)
- Deltagande: 39% (50 %)
- Antal som lämnat PSA-prov: 4 221 (6000)
- Antal MR: 94 st, 2,3% (180)
- Antal till Urolog: 17 (90)
- Antal diagnostiserade med prostatacancer: 13 st, 72% (36)

Data hämtad från ROP 2022-02-09

Deltagande, individer födda 1970

Deltagande inom 32 dagar.

Deltagande 20% - 29% 30% - 39% 40%+

Data hämtad från ROP 2022-02-09

Utförda MR, individer födda 1970

Antal MR per utförande enhet

Utförande enhet	Antal (%)
Alingsås lasarett	28 (29.8%)
Sahlgrenska Universitetssjukhuset	33 (35.1%)
Södra Älvsborgs sjukhus, Borås	14 (14.9%)
Uddevalla sjukhus	19 (20.2%)

MR utfall PIRADS

Utfall	Antal (%)
PIRADS < 3	66 (70.2%)
PIRADS 3	20 (21.3%)
PIRADS 4	4 (4.3%)
PIRADS 5	4 (4.3%)
Totalt	94 (100%)

Data hämtad från ROP 2022-02-09

Plan framåt

- Pilotprojektet ska slutföras under 2022
- **Utvärdering av pilotprojektet och rapportering till HSS**

Tjänsteutlåtande med ett inriktningsbeslut på utvidgning av organiserad prostatacancer-testning:

1. Hälsö- och sjukvårdsstyrelsen godkänner att införa ett fullskaligt program gällande organiserad prostatacancer-testning i västra Götalandsregionen.
2. Den organiserade prostatacancer-testningen ska omfatta samtliga män i Västra Götalandsregionen mellan 50 och 74 år.
3. Införandet sker stegvis under 6 års tid med start 2023.
4. Införandet finansieras år 2023 med bidrag från Hälsö- och sjukvårdsstyrelsen för att därefter komma in i vårdöverenskommelsen.
5. Införandet samordnas via RCC Väst tillsammans med berörda förvaltningar.

Vad innebär det?

(HSS-beslut HS 2019-00027 om pilotprojekt OPT).

Projektet utvärderas under det första kvartalet 2022, inför beslut om att införa ett fullskaligt program. Fortsatt verksamhet planeras och budgeteras.

2023: Om utvärderingen 2022 leder till beslut om att succesivt införa fullskalig organiserad prostatacancertestning i hela VGR, kommer under förberedelseperioden en ny årskull av män (födda 1973) att bjudas in och män födda år 1971 kommer att återinbjudas.

2024: Nya årskullar erbjuds testning. Årskullarna 1970 och 1972 får uppföljande erbjudande. Män upp till 72 års ålder som utanför programmet på eget initiativ önskar testning erbjuds att delta i programmet.

2029: Programmet är fullt utbyggt, så att samtliga män mellan 50 och 74 års ålder som önskar testas gör detta inom programmet. Ingen PSA-testning i primärvården utom vid klinisk misstanke på prostatacancer.

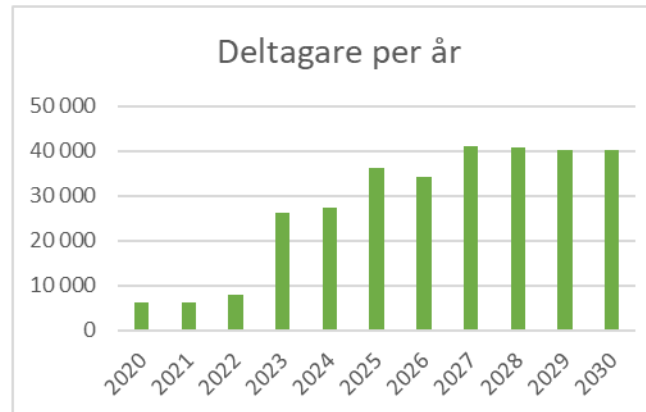
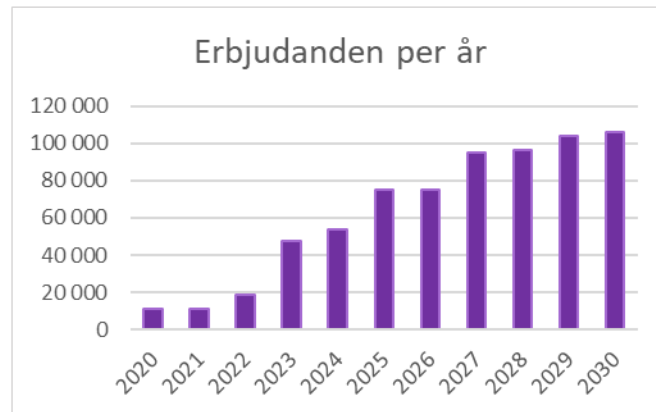
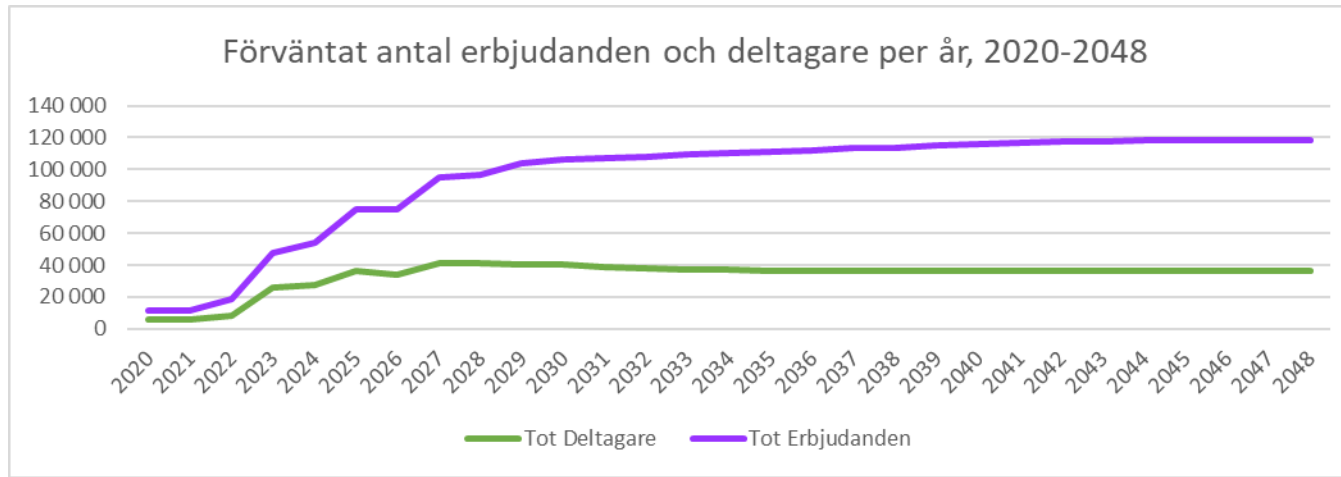
Vad innebär det?

2023: Under förberedelseperioden av utökning erbjuds män som fyller 50, 56, 62 och 68 år deltagande och män födda år 1971 kommer att återerbjudas.

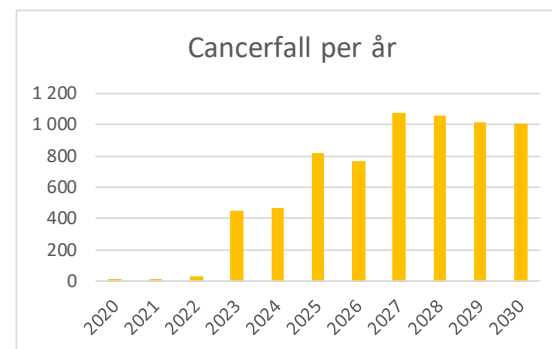
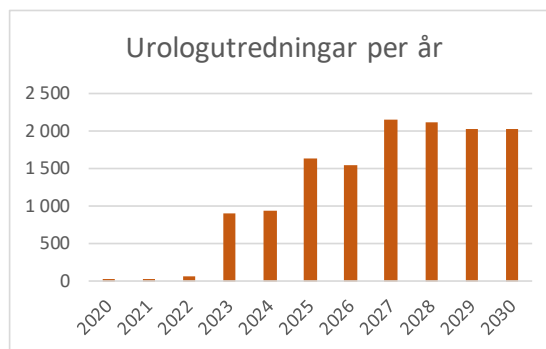
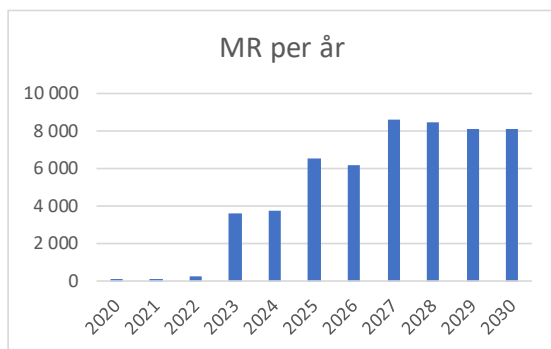
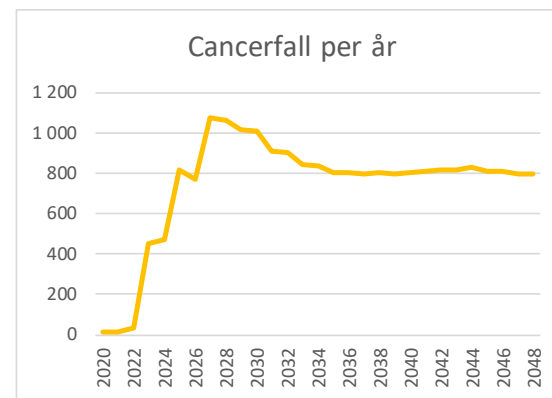
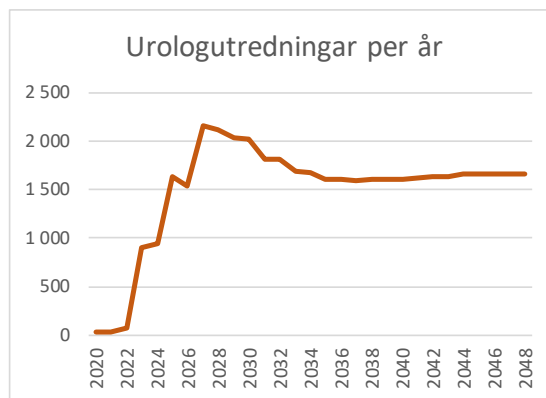
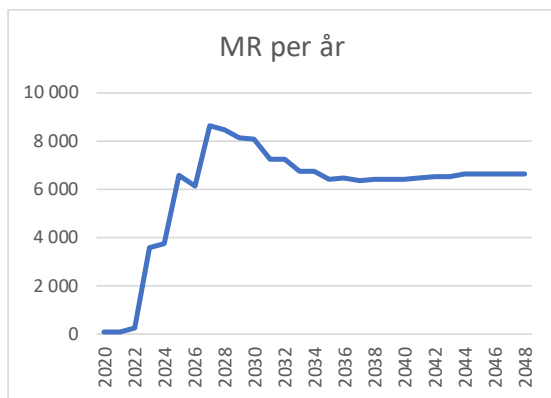
2024: Män som fyller 50, 56, 62 och 68 erbjuds deltagande. Årskullarna 1970 och 1972 får uppföljande erbjudande.

2029: Programmet är fullt utbyggt, så att samtliga män mellan 50 och 74 års ålder i VGR som önskar PSA-testning gör detta inom programmet. Ingen PSA-testning i primärvården utom vid klinisk misstanke om prostatacancer.

Förväntad PSA-testning inom organiserad prostatacancertestning

Vad innebär utvidgningen för MR-prostata?

2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044
40 333	38 808	38 094	37 443	37 474	36 126	36 324	36 281	36 119	36 236	36 407	36 289	36 547	36 547	36 547
105 978	107 222	107 839	109 460	110 690	110 975	112 293	113 114	113 890	114 792	115 827	116 366	117 444	117 444	118 444
8 072	7 262	7 246	6 763	6 720	6 442	6 452	6 372	6 414	6 403	6 430	6 464	6 532	6 532	6 532

Vad innebär utvidgningen för MR-prostata?

Startålder	Startår	Årskull	Tot Deltagare	Tot Erbjudanden	Tot MR	År												
						2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
			6 198	6 198	8 081	26 160	27 483	36 265	34 119	41 090	40 782	40 287	40 333	38 808	38 094	37 443		
			11 150	11 150	18 417	47 240	53 964	75 036	75 181	94 992	96 634	104 173	105 978	107 222	107 839	109 460		
			122	122	270	3 608	3 754	6 560	6 159	8 622	8 487	8 130	8 072	7 262	7 246	6 763		
68	2023	1955	0	0	0	1 646	0	1 492	0	1 320	0	1 261	0	0	0	0		
68	2024	1956	0	0	0	0	1 646	0	1 492	0	1 320	0	1 261	0	0	0		
68	2025	1957	0	0	0	0	0	1 646	0	1 492	0	1 320	0	1 261	0	0		
68	2026	1958	0	0	0	0	0	0	1 646	0	1 492	0	1 320	0	1 261	0		
68	2027	1959	0	0	0	0	0	0	0	1 646	0	1 492	0	1 320	0	1 261		
68	2028	1960	0	0	0	0	0	0	0	0	1 646	0	1 492	0	1 320	0		
62	2023	1961	0	0	0	1 108	0	865	0	748	0	727	0	965	0	985		
62	2024	1962	0	0	0	0	1 108	0	865	0	748	0	727	0	965	0		
62	2025	1963	0	0	0	0	0	1 108	0	865	0	748	0	727	0	965		
62	2026	1964	0	0	0	0	0	0	1 108	0	865	0	748	0	727	0		
62	2027	1965	0	0	0	0	0	0	0	1 108	0	865	0	748	0	727		
62	2028	1966	0	0	0	0	0	0	0	0	1 108	0	865	0	748	0		
56	2023	1967	0	0	0	584	0	449	0	395	0	409	0	582	0	601		
56	2024	1968	0	0	0	0	584	0	449	0	395	0	409	0	582	0		
56	2025	1969	0	0	0	0	0	584	0	449	0	395	0	409	0	582		
50	2020	1970	122	0	148	0	146	0	183	0	314	0	337	0	392	0		
50	2021	1971	0	122	0	148	0	146	0	183	0	314	0	337	0	392		
50	2022	1972	0	0	122	0	148	0	146	0	183	0	314	0	337	0		
50	2023	1973	0	0	0	122	0	148	0	146	0	183	0	314	0	337		
50	2024	1974	0	0	0	0	122	0	148	0	146	0	183	0	314	0		
50	2025	1975	0	0	0	0	0	122	0	148	0	146	0	183	0	314		
50	2026	1976	0	0	0	0	0	0	122	0	148	0	146	0	183	0		
50	2027	1977	0	0	0	0	0	0	0	122	0	148	0	146	0	183		
50	2028	1978	0	0	0	0	0	0	0	0	122	0	148	0	146	0		
50	2029	1979	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122	0	148	0	146		
50	2030	1980	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122	0	148	0		
50	2031	1981	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122	0	148		
50	2032	1982	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122	0		
50	2033	1983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	122		
50	2034	1984	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
50	2035	1985	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
50	2036	1986	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Vad innebär det?

MR utförd före diagnostisk biopsi bland män med PSA < 100 ng/mL

Bland män som genomgått biopsi.
Diagnosperiod: 2020.
Ålder vid diagnos: 50-75.

1 000 MR prostata som har lett till prostatacancer år 2020

Vid utvidgning av OPT kommer en del av dessa undersökningar istället ingå i programmet för organiserad prostatacancer testning

Vad innebär det?

Drygt 60 % av upptäckt prostatacancer upptäcktes efter hälsoundersökning, alltså PSA-testing, i VGR 2020

Huvudsaklig orsak till att prostatacancer upptäcktes

Diagnosperiod: 2020.
Ålder vid diagnos: 50-75.

Begränsa till sjukvårdsregion

Alle

Jämförelsenivå

Region

Sjukhus av intresse

Diagnosperiod

2020

Ålder vid diagnos

50 75 120

Riskgrupp vid diagnos

Lågrisk, Mellanrisk, Högrisk, Regi -

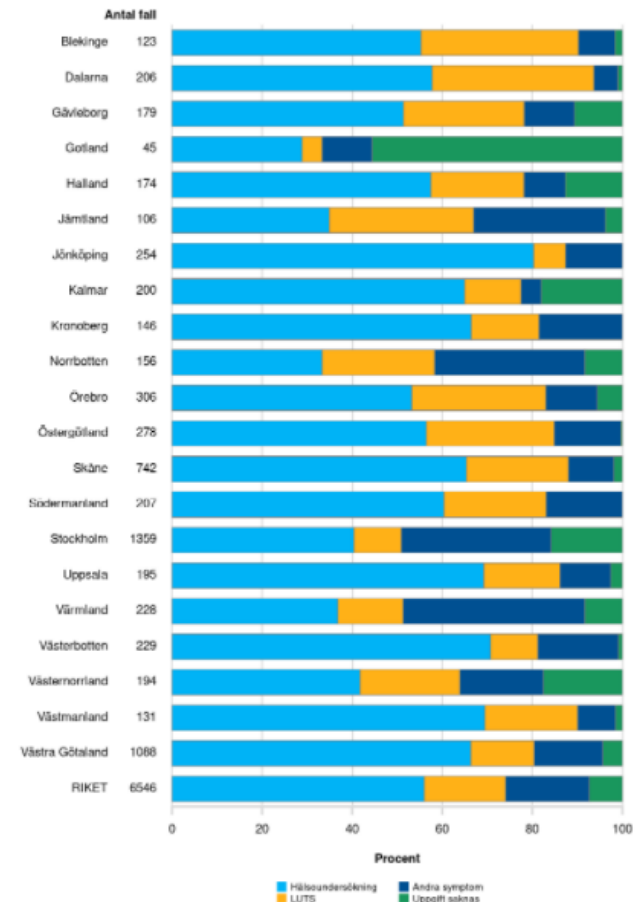
Lit Jämförelse

Tabell (antal)

Tabell (andel)

Trend

Beskrivning

Diskussion

Projektledning, kontaktuppgifter och mer information

Medicinskt ansvarig:
Rebecka Arnsrud Godtman
rebecka.godtman@vgregion.se

Projektansvarig:
Thomas Björk Eriksson
thomas.bjork-eriksson@rccvast.se

Projektledare:
Elin Ljungqvist
elin.ljungqvist@rccvast.se

Projektstöd:
Linda Tedenbrant
linda.tedenbrant@rccvast.se

<https://www.cancercentrum.se/vast/vara-uppdrag/prevention-och-tidig-upptackt/prostatacancertestning/organiserad-prostatacancertestning-i-vgr/>